

Mechanika Kwantowa III rok
zestaw 4 na dzień 27.10.2014. poniedziałek 14:15
sala A-2-01 nowy kampus

1. Dokończenie. Korzystając z podanych na wykładzie reguł działania operatorów $J_{\pm}$

$$J_{\pm} |j, m\rangle = \hbar \sqrt{j(j+1) - m(m \pm 1)} |j, m \pm 1\rangle$$

skonstruować reprezentację macierzową operatorów krętu dla $j = 1$. Otrzymane macierze różnią się od tych z zad. 5. z poprzedniego zestawu. Znaleźć transformację unitarną łączącą macierze z obu zadań.

Na poprzednich ćwiczeniach skonstruowaliśmy macierz D diagonalizującą macierz

$$J_3 = -i\hbar\varepsilon_{3ij} = \hbar \begin{bmatrix} 0 & -i & 0 \\ i & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

tzn.

$$D^\dagger J_3 D = \hbar \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix},$$

która miała postać

$$D = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ i & 0 & -i \\ 0 & \sqrt{2} & 0 \end{bmatrix}.$$

Jednak ta macierz D nie przeprowadzała macierzy $J_{1,2}$ do postaci z początku tego zadania. Sprawdzić bezpośrednim rachunkiem, że wystarczy w macierzy D zmienić znak pierwszej kolumny, aby otrzymać prawidłową postać macierzy $J_{1,2}$. Sprawdzić, że ta zmiana nie wpływa na postać J_3 .

2. Macierz obrotu wokół osi z ma postać

$$R_z(\phi) = \begin{bmatrix} \cos \phi & -\sin \phi & 0 \\ \sin \phi & \cos \phi & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

Zapisać w analogiczny sposób macierz obrotu wokół osi x i y . Rozwinąć następnie te macierze w szereg dla małych kątów obrotu i wyznaczyć w ten sposób generatory grupy obrotów.

3. Obliczyć złożenie obrotów wokół osi x i y w dwóch różnych kolejnościach rozwijając macierze obrotu do drugiego rzędu i obliczyć różnicę. Powiązać otrzymany wynik z regułami komutacji operatorów krętu.

4. Zadanie 4 z poprzedniego zestawu.

5. Obliczyć antykomutator macierzy Pauliego: $\{\sigma_i, \sigma_j\} = \sigma_i\sigma_j + \sigma_j\sigma_i$.

6. Obliczyć iloczyn

$$(\vec{a} \cdot \vec{\sigma})(\vec{b} \cdot \vec{\sigma}),$$

gdzie $\vec{a}$ i $\vec{b}$ są dowolnymi wektorami.

7. Korzystając ze wzoru de Moivre'a obliczyć tzw. małą macierz Wignera

$$d_{mm'}^{1/2}(\beta) = \langle 1/2, m | e^{-i\beta J_y/\hbar} | 1/2, m' \rangle$$